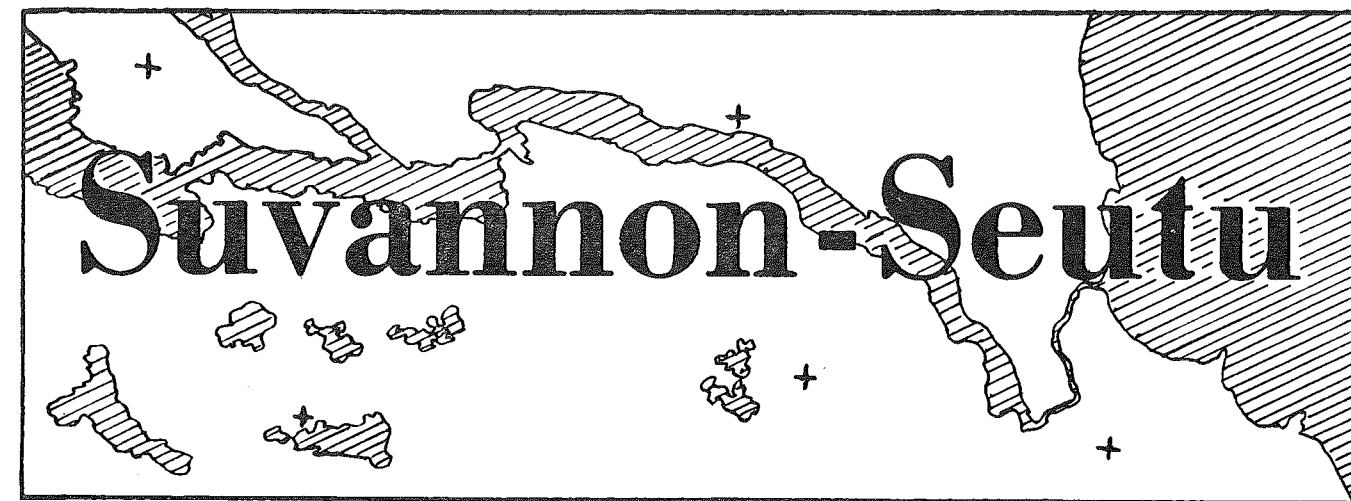

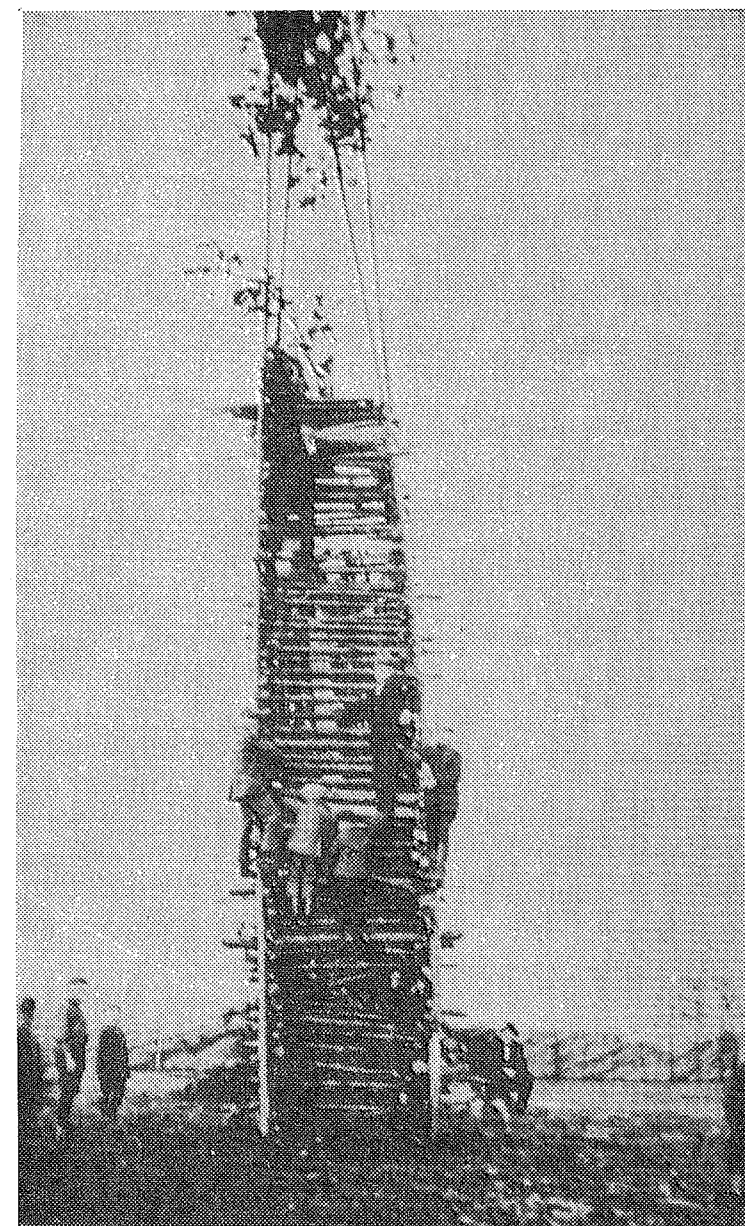

N:o 3 KESÄKUU

Suvanto-Säätiön julkaisema aikakauslehti

1964

OKKOSUUTU

JA SEN RAKENTAJIA 20-LUVULLA PETÄJÄRVELLÄ

AHKERUUDESTA

Tapulin varjossa

Ahkeruudelle on aina annettu suuri arvo täällä maailmassa. Lukemattomissa sananlaskuissa ja lauselmassa on tuotu esiin ahkeruuden merkitys ihmisen elämässä. Ahkeruuteen kiinnittää huomionsa myös kirjojen kirja, Raamattu. (Sananl. 22). Jos näet miehen, kerkeän tomissaan, hänen paikkansa on kuningasten, ei alhaisten palveluksessa. Näin suuren arvon antoi Vanhan Testamentin Viisas ahkeralle ihmiselle. Laiskuudesta puhutaan seuraavalla tavalla (Sananl. 24):

Minä kuljin laiskan pellon ohitse, mielettömän miehen viinitarhan vieritse, ja katso: se kasvoi yltänsä peltiaisia: sen pinta oli nokkosten peitossa ja sen kiviaita oli luhistunut. Minä katselin ja painoin mieleeni, havaitsin ja otin opikseni. Nuku vielä vähän aikaa ja torku vähän ristissä käsin, niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin aseistettu mies.

Miten sattuvasti ja ytimekkäästi sanottu. Tuhansia vuosia sitten oli samalla tavalla kuin meidänkin

päivinämme. Laiskuus tuo mukanaan köyhyyttä ja ahkeruus siunataan hyvinvoinnilla.

Toiset ihmiset joutuvat aina tekemään enemmän työtä ja ponnistelemaan kuin kanssanaapurinsa. Niin on käynyt tämänkin sukupolven aikana niille, jotka joutuivat jättämään entiset kotinsa, rakentamaan uudet ja aloittamaan taas kaiken alusta. He ovat saaneet sisukkaasti ahkeroida aamusta iltaan monien vuosien ajan. He ovat saaneet tottua moniin puutteisiin ja vajavaisuuksiin ennenkuin elämä on saatu jälleen järjestykseen. Mutta ahkeruus on kovankin onnen voittanut. Nyt ovat uudet kodit rakennettu, pellot raivattu tuottaviksi ja elämä on siirtynyt jälleen tavallisiin uomiinsa.

Ei kenenkään ole tarvinnut katua sitä että on ollut ahkera. Työn siunaus seuraa heidän ponnistuksiaan. Ahkeran ihmisen luona on tyytyväisyys ja mielenrauha.

Nykyinen aika on tuonut monenlaisia helpotuksia ihmisen työhön. Koneet suorittavat nyt raskaim-

mat tehtävät. Ne työt, joissa ennen runsaimmin ponnistuksia tarvittiin, käyvät nyt suhteellisen helposti. Tämä on suuri lahja nykyisille ihmisille. Vain ne, jotka muistavat esim. maatalouden kehityksen viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana, osaavat antaa nykyisille saavutuksille oikean arvon.

Koneet ovat siis tulleet ihmisen avuksi, mutta nyt tahtoo käydä niin että ihminen alkaa joutua koneen orjaksi, vaikka koneen pitäisi olla hänen palvelijansa. Koneen hoito vaatii tarkkuutta ja täsmällisyyttä. Vaikka onkin kehitetty automaatteja, jotka suorittavat monimutkaisia tehtäviä, tarvitaan niitäkin ohjaamassa tavallisesti ihmisen valvova silmä ja tarkka käsi.

Mutta sittenkin, suurinkin ahkeruus, sitkeimmätkin ponnistuksemme, jotka ovat vain tätä maailmaa varten eivät riittä eivätkä merkitse mitään silloin kun lähdemme viimeiselle matkallemme. Suuri Opettaja sanoo vuorisaarnassaan: Älkää kootko aarteita maan päälle.

Kansallisrunoilijamme J. L. Runeberg on pukeutunut nämä ajatukset seuraaviin säkeihin (virsi 136).

Ken näistä onkaan rikas nyt,
maan alla maatessansa?
Se, ken on täällä etsinyt,
taivaasta aarteitansa.
Aarretta taivaan ei syö koi,
ei saata viedä varas.
Ei raiskata myös ruoste voi.
On aarre hällä paras.

YRJÖ PITKÄNEN:

II palkinto kirjoituskilpailussa

KOSKI KERTOO

Kuvitelma

Kun välirauhan aikana kävin Kiviniemessä niin menin koskelle kalalle. Oli kulunut pitkä aika siitä kun olin koskea nähnyt. Istuin mukavalle rantakivelle, josta olin poikasena monta kalaa nostanut. Suljin silmäni ja kuuntelin kosken kohinaa —

— Sinun äänesi on jylhä ja kumea. Sinulla voisi olla paljonkin sanottavaa, jos osaisit puhua. Mutta sinä vain kohiset ja hyppelet vallattomana kivien välissä. Kerro nyt jotakin. Koetan ymmärtää sinua.

Kosken jylinä muuttui entistä kumeammaksi ja aloin vähitellen eroittaa sen keskeltä sanoja ja lauseita.

— Älä sinä poika tule liian lähelle. Minussa on voimaa enkä minä anna armoa kenellekään, jos vain voin voittaa. Monta ihmistä olen kiskaissut nieluuni lyhyen elämäni aikana.

— Mitä, etkö sinä olekaan puhannut ikuisesti?

— Ehei, poikaseni, vasta 1856 alkoivat miehet kaivaa minun uomaani Vuoksen ja Suvannon välille. Vuoksen vesi padottiin ja ukot alkoivat silloin lapioilla kaivella pohjaani pieniä uomia. Silloin ei vielä tunnettu koneita. Sitten padot avattiin ja minä hyökkäsin ryöppyävänä esiin. Jo heti sain kaksi miestä kuohuihini. Eräs Käppi oli avaamassa patoa ja sain hänet helposti mukaani. Lähellä oli joku Welling kokemassa kalan-

Kosken sillalla.

pyydyksiään, sieppasin hänet nieluuni veneineen päivineen. Kun sitten pääsin täyteen voimaani, vein mukaani ihmisiä melkein jokainen vuosi.

— Vai olet sinä ollut niin armoston. Ketä sinä olet oikein ottanut?

— Kerran, markkina-aikana, vein kaksi tyttöä, jotka lähtivät ylittämään minua pienellä veneellä. Samalla tavalla otin kolme rautatievirkailijaa, jotka uhkarohkeasti lähtivät laskemaan alas ryöppyilevässä virrassani. Heidän veneensä meni pirstaleiksi alavirrassa olevaan suureen kiveen.

— Etpäs ole kuitenkaan kaikkia koskenlaskijoita voittanut. Var-

paan ja Kekin veljekset laskivat melkein ammatikseen satoja kertoja kuohuistasi alas. On siitä laskettu proomuja ja laivojakin. Kaikki on mennyt hyvin.

— He olivat minua ovelampia, joten niille mitään voinut. Olen saanut helppojakin saaliita. Muistatko pientä mustalaistyttöä, joka sillankaiteelta putosi kuohuihini, sekä monet muut, jotka rakkausasioiden tai muun hermoromahduksen takia ovat hypänneet virtaani.

— Etpäs ole minuakaan saanut etkä toisia pieniä poikia, jotka usein otimme vesihierontaa pitämällä kiinni "kolun vaalusta", tai uida mekastimme Tervosen rannassa pyörteessä tai alavirrassa olleen saaren ympärillä.

— Te olitte lähellä rantaa ja olitte varovaisia. Tartuinhan minä joskus teitä häränsilmälläni käteen tai jalkaan, mutta en ollut siellä täydessä voimassani.

— On sinua ylitetty lautallakin vuosien kuluessa ties miten monta kertaa vuosien kuluessa. Mitä siitä sanot?

— Lautta kulki varsinaisten kuohujeni alapuolella, mutta on siinä oltu monasti tiukalla kun on uomaani ylitetty, vaikka olikin neljä miestä airoissa soutamassa.

— Mitä arvelet silloista, jotka on rakennettu uomasi ylitse?

— Tosiaankin, onhan niitä tehty kolme tai neljäkin. Mutta sillanrakentajat ovat osanneet pysytellä

Muistaha mie

viel iha selväst millane mies ol Kinnar-Simo. Tuolane matamittane uko käppyrä, pitkähiuksine, pitkä parra sänk ja puolpitkät viikset. Peälle hänel ol kuuninki kesäpäivin iä-ikkuine polvii ast ylettyvä rikkinäine paltto, päässä yhtä vanha llerleäppä ja palto al piikkopaita ja pöksyt, paljais jaloissoa tuohtohvelit. Mie en tult konsoa tietämeä mis päi Petäjäjärve kylleä heä asu, mut harva se päi-

vä heä lippas siint Lampu Matu talo sivutse onkvapa olalloa Hovijärvel päi. Simo ol neätse ahke- ra onkmies. Ja mielellä heä tarinois mei pienii poikii kans, hoastel pehmiäl äänelleä vähä niiko inkerläisie viisii. Myö pojat ihasteltii häne onkvapajoa. Se ol pitkä ja hoikka petäjävapa, mut sen latvoa heä ol liittänt viel hoikka katajaise, nuoi kyynärä pittuise käre. Myöki tehti itsellemmä sa-

ryöppyjeni yläpuolella, joten heillä ei ole ollut mitään vaaraa. Mutta olen minä antanut rantojeni asuk- kaille hyvääkin. Lukematon mää- rä koukkuleukalchia on uinut väy- lääni ylös, samoin valkokylkiset siat, puhumattakaan halvempiar- voisista kaloista, joita olette saa- neet pyydystä sekä ylä- että ala- virrastani.

— Tosi on. Olen minäkin nar- raillut perholla harjuksia kivien vuolteista poikasena ja on siellä ollut paljon suuriakin miehiä on- neaan koettamassa. Kiitokset niis- tä.

— Entä sitten joutsenet, jotka tulivat keväisin ja myös syksyisin muuttomatkailaan lepäämään su- laan uomaani. Muistatko niitä?

— Kuinka en muistaisi. Jokai- nen vuosi saapuivat nuo ylväät, valkeat linnut, viettivät muutamia päiviä yläpuolellasi sulassa vedessä ja jatkoivat taas muuttomatkansa. Kävinhän minä pienenä poikana joskus niitä läheltäkin seuraamas- sa.

Kosken ääni muuttui jälleen ku- maaksi, melkein uhkaavaksi.

— Olen minä nähnyt myös pal- jon ihmisten mielettömyyttä ja hä- vityshalua sodan vuosina. Jo 1918 räjäytettiin ylitseni johtanut rau-

taitiesilta, ettei vihollinen olisi päässyt ylitseni. Syksyllä 1939 rä- jäytettiin molemmat sillat. Ran- noillani ollut kylä poltettiin ja tu- hottiin. Nyt on jälleen rakennettu puinen silta ylitseni, niinkuin näet. Tuolla alavirrassa, rautatiesillan jäännösten luona sotilaat haaveilla nostavat lohta ja siikaa, jotka ovat pysähtyneet siihen.

— Niin, sinä olit muutaman vuo- den vihollisen hallussa, mutta nyt me olemme jälleen palanneet ran- noillesi. Minäkin istun tässä.

— Niinhän sinä istut. Mutta ty- kit jyrisevät tuolla etelässä ja tu- levaisuus on tuntematon.

— — —

Näin minulle koski kertoi, sen vesi oli puhdasta ja kirkasta kuin hopea. Ei vielä olleet paperiteh- taat ennättäneet myrkyttää näitä vesiä, kuten nykyään, etenkin Keski-Suomessa.

Niin, siellä sinä olet, kaunis Ki- viniemen koski kuohuinesi ja ka- loinesi kauniiden rantojen suojassa. Eivät sinua vielä ennättäneet van- gita, vaikka oli jo suunnitelmat tehty. Olihan sinulla voimaa las- kennan mukaan 23 471 hevosta.

Aina sinun kuohujasi kaloineen kaihoten muistelen.

manlaist vavat Tuomas-äijäi avus- tuksel. Sellasi pitkii ja hoikkii petäjäi kasvo paljo Taivoasarentoi palties siel Karttuse myllyl päi.

Kinnar-Simo varottel meitä mä- nemäst onkimoa suntai-päivin. Ko kysyttii jot miks ei suntain soa männä onkimoa ni heä kerto meil tälläse tarina: Miu äijäi män yhe kerra suntai-oamun Hovijärvel on- kimoa, pan ruuhe turoseipeähä kii ja viskas onkies vettie. Istuu jö- kötti siin usja tunni aja mut ny- käystäkeä ei tult. Mut anha olla — ko tul kirkko aika ni jopas alko kupune tantsii. Heä nykäs suure säre ruuhie ja viskas kiiriest onge uuestoa vettie. Ei kerent kupu- ne viel pistyy ko alko jo männä vie sissee. Sai suure ahvene. Yhä tihiämmäst alko tulla kalloi. Kohtsilleä ol ruuhe pohja peitolloa sorjii kalloi. Ja siit alkoit kalat putkahella ilmoa ja ottoa koka suu- huus enneko se kerkes vettiekeä. Siit niitä alko jo putkahella ruuhe perä ylitse ruuhie iha solkennoa. Ko ruuh ol jo puolilloa kaikke koko- sii kalloi ni äijäl tul hätä ja heä käi sukkeloä soutamoa rantoa en- neko ruuh tukkunoa uppovoa. Siin rantoa soutaissoa äijä katso ruuhe perä ylitse vettie ja pölästy iha hirmusest. Siel vie sisäs ol ilkiä näköne pitkähiuksine ja pitkäpar- tane ukko, mikä kauhia pitkil kä- silleä sormet hajalloa aristel kal- loi loikkimoa perä yitse ruuhie. Parahiks äijäi kerkes rantoa ko ruuh ol nii täynä kalloa jot uppos vettie ja kaik kalat peäsiit takasii järvie. Sen kerra peräst äijäi ei konsoa mänt suntain onkimoa, ei mänt miu issäi enkä uo mänt mie- keä. Älkeäkä työkeä pojat ijassee mänkeä suntain onkimoa. Ni se voa jäi tuo tarina miuki mielehei jot en uo pyhäpäivin lähtent onki- moa.

Siel Petäjäjärve kyläpuolel hoastoit vanhat ihmist kans suntaionkimisest varoittavas mieles lapsillie. San-

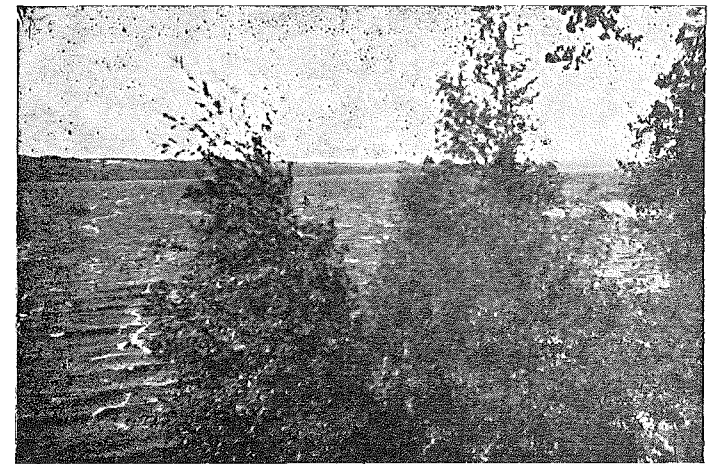
JUHANNUSYÖ RÖYKYNNIEMELLÄ v. 1943

Edellämainittu kesä oli meille karjalaisille suurten toiveiden ja ankaran työn aika. Rakensimme sodan runtelemia kotejamme ja muokkasimme rappiolle joutuneita peltotamme. Sen lisäksi oli kai- kesta puutetta. Rakennustarvik- keita ei tahtonut saada ja elintar- vikkeitakin oli nuikasti. Kalastus oli eräs sellainen apukeino, jolla voitiin jonkun verran silloisissa oloissa elintarvikepulaa helpottaa. Niinpä minäkin jo ennestään Kivi- niemenpuoleisen Suvannon kalas- tusoloja tuntevana jouduin monen muun mukana melkein ammatti- kalastajaksi. Veljeni kävi edelli- senä keväänän tekemässä uuden veneen. Pyysin Jooseppi Paksua kaveriksi. Hankimme 500 koukkua käsittävän pitkänsiiman, jolle ker- tyi pituutta noin kaksi ja puoli ki- lometriä. Veljeltäni saimme lai-

noit jot ennevanhoa jokkuu mies ol lähtent pyhäoamun Lännäjärväl onkimoa. Ko heä ol kävelt toaje- maihe sivutse jonkuu matkoa ja Lännäjärv alko näkky puihe run- koloi välitse ni heä seisattu ja jäy- kisty. Järve kyläpuolises peäs ran- tanurmel seiso puita pitemp jätti- läine ja ko se viuhautti itsijä kolm kertoa pitemmäl valal onkiesa vet- tie ni se yletti järve yl toisel ran- nal ast. Ja ko se siit tempas ah- vene ilmoa ni teä lens takan oleva paltie ylitse — mihi ast lie mänt- kii. Onkmies juoks vällei kottii ja ol jonkuu verra hupelon lopu ik- keäs. Eikä ne kyläpuole pojatkoa käyniet pyhäpäivin onkimas.

Tälläsil tarinoil siihe aikoa van- hemp väk opetti lapsii ristillisil ta- voil ja pitteäki tunnustoa jot hy- väst ne meihi lapsii tehosiitki. Se ol sitä senaikuista tapakulttuuri!

Arvi Karvonen

Suvannolla tuulee.

naksi myös pikkunuotan, jolla ve- dimme syöttikaloja.

Meidän lisäksi me oli noina ke- sinä Kiviniemen Suvannonpuolei- sella osalla vielä kolme venekun- taa, jotka olivat, jos ilma sen suin- kin salli, jokainen yö vesillä. Nä- mä olivat Yrjö Leskinen Anna- Marinsa kanssa, Tahvo Käpin po- jat sekä Manu Kermisen pojat. Leskiset kävivät kotona yötä, mut- ta me poikien kanssa vietimme noina kahtena kesänä kesä-, heinä- ja elokuun keskiyön tunnint nuo- tiolla Kuusikkoniemen kauniilla hiekkarannalla tai Röykynnie- mellä.

Siinä melkein entisen "Suvanto- lankartanon" kohdalla oli kaunis, pieni lahdenpoukama. Pojat olivat siihen rantaan ison kiven kupeelle rakentaneet makuulaverin veden tuomista lankuista, sen ja rannan välissä oli nuotio. Siinä pojat keittivät korviketta ja paistoivat illalla syöttikaloiden mukana tul- leita ahvenia. Kun syönnin jäl- keen oli siinä loikoilltu laverilla tai istuskeltu kivillä tupakoiden niin kohta alkoi jo auringon keh- rä Taipaleen suunnalta nousta ho-

risonttiin. Käki kukahti Kuusikko- niemessä, kohta siihen yhtyi toinen. Vastapäiseltä Röykynniemeltä vas- tattiin samalla mitalla. Eipä ne Lopotniemen käetkään tahtoneet tässä kilpakukunnassa huonom- maksi jäädä, vaan yhtyivät leik- kiin täysin rinnoin. Tähän kon- serttiin kun yhtyivät vielä tuhan- net, ehkä kymmenettuhannet pie- net sirkuttajat ja piipittäjät niin johan syntyi sellainen "sinfonia", jota ei mikään mestari pysty sä- veltämään eikä maailman parhain- kaan sinfoniaorkesteri esittämään. Nämä edellämainitut niemet tuntu- vat olleen oikein näiden pienten sirkuttajien paratiisi, sen olivat panneet merkille monet vieraatkin, jotka olivat joutuneet kauniina ke- vätkeksen aamuina näissä paikoissa liikkumaan.

Sanotaan että täällä Hämeessä yhden käen on suoritettava kolmen pitäjän kukkumiset. Kyllä siellä Karjalassa ei tarvinnut käkeä toi- sesta pitäjästä lainata. Varmaan joka kylällä oli oma käkensä, ehkä useampiakin.

Millainen oli juhannusaatto v. 1943 Röykynniemellä? Täytyy sa-

noa että se oli toisaalta niin poikkeuksellinen että se jollakin tavoin ikäänkuin kammotti. Sen vaikutti, melkein voi sanoa, tuo täydellinen hiljaisuus, joka niillä seuduilla ei ollut ennen tavallista.

Rintamalinja kulki siihen aikaan Metsäpirtin Paukunmäeltä Lempäälään. Se osa oli meikäläisten hallussa eikä sieltä kuulunut sillä kertaa sodan ääniä. Ei ollut juhanuskokkoja, ei Virkinrannassa, ei Haidermaassa, ei Parantolanrannassa eikä Kiviniemessä, kuten oli ennen. Eikä niitä saanutkaan olla, ne kun oli kielletty. Mutta jotakin oli.

Saatuamme siimat veteen keränsyimme taas kaikki, kuten ennenkin entiselle leiriytymispaikallamme. Pojat alkoivat keittää korviketta kuten ennenkin. Hetken siinä puuhailtuamme alkoi sellainen "ilotulitus", jota meistä kukaan ei ollut ennen nähnyt ja luulen ettei kukaan meistä liene nähnyt sellaista sen jälkeenkään. Itäiselle taivaalle alkoi nousta "helminauhoja", kussakin nauhassa, jos niin saa sanoa, oli viisi verrattain kirkasta helmeä. Näitä kimppuja saattoi nousta 5—10 minuutin sisällä useita kymmeniä, ehkä satoja. Oli ehkä 5—10 minuuttia väliä ja taas uusi samanlainen satsi. Tätä kesti ehkä tunnin ajan. Mitään ääntä ei kuulunut. Meistähän tämä oli kuin mikäkin juhannusaaton ilotulitus, mutta paikan päällä tämä tiesi tuhoa ja kuolemaa. Pietari oli silloin motissa. Saksalaisten pommilaivueet olivat olleet Pietarin yllä pommitusmatkalla. Nuo helminauhat, jotka näimme lienevät olleet ilmatorjuntatykin ammuksia.

Kun toiset olivat keittäneet korvikkeen ja paistaneet ahvenet, otin korviketta mukiin ja haukkasin sen kanssa vähän eväitäni. Kaverini Jooseppi jo veteli lavitsalla unia täyttä päätä. Pojat alkoivat jo kömpiä yksi toisensa jälkeen

loikomaan. Sanoin pojille, että nukkukaa vaan huoleti, kyllä minä sitten herätän kun tulee lähtemisen aika. Kun on näin kaunis juhannusö, en kehtaa käydä nukkumaan, lähdän vähän kävelemään.

Aloin nousta käytävää pitkin mäelle, missä ennen oli ollut loistohuvila nk. Suvantolan kartano. Sen oli aikoinaan Frans Katras rakennuttanut ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Sanoivat hänen ansainneen sotatarvikehankinnoilla Venäjän valtiolta suuria summia. Mutta rahaa opposikin paljon kun pari kolme hehtaaria karua kivikkomäkeä raivattiin ja laitettiin puutarhaksi. Altaiheen ja lammikkoineen. Käytäviä laitettiin noin pari kilometriä. Kyllä se kävi niin että tuo rakenteilla oleva huvila jäi keskeneräiseksi kun rahat loppuivat. Sitten Suvannon kartano joutui Nestor Toivoselle ja myöhemmin Valkeapäälle. Talvisodassa kaikki rakennukset paloivat. Sementistä valetut altaat ja huvilan kivijalka olivat ehjiä ja käytävät hyvässä kunnossa. Jotkut kukat näyttivät käytävien vierillä kukkivan. Eräs penkki oli jonkun käytävän laidassa ehjä. Istahdin siihen. Siitä oli hyvä näköala yli lahden Kiviniemen puolelle. Vaikka olikin juhannusö niin siellä puolella ei näkynyt mitään liikettä eikä kuulunut mitään ääniä, jos ei ottanut huomioon koskensuussa kirkuvia lokkeja.

Siinä penkillä istuessani ajatukseni siirtyivät niinkuin huomamattani lahden vastakkaisella puolella olevalle vanhalle "linnalle", jossa nuorena poikana tuli usein käytyä juhlissa ja iltamissa. Ja taas tuli mieleen monta kertaa jo ennen askarruttanut ajatus että milloin on luotu Kiviniemen linnanvallit? Ja kenen toimesta? Ei ole vielä tähän päivään käteeni sattunut sellaista historiankirjaa, josta se olisi selvinnyt. Enkä ole

vielä tavannut sellaista historian-tutkijaa, joka olisi sen sanonut.

Aloin astella käytävää alas poikien luo rantaan. Kermisen Pentti oli jo korvikkeenkeittopuuhiissa. Sitten kun olimme juoneet, niin jokainen venekunta alkoi soutaa hakemaan siimansa päätä. Kun siimat olivat nostettu soutelimme peräkkäin Raiojan suuhun. Katselimme siinä ja arvostelimme saaliita. Kunkin veneen pohjalla pötkötti kymmenkunta kiloa, ehkä toisilla vähän ylikin, hokeakylkisiä kuhan vonkaleita. Noina kesinä sai Suvannosta verrattain hyvin kalaa. Keväällä ja syksyllä kylmänveden aikana sai madoilla syötetyillä siimolilla lahnoja ja ne olivat kookkaita, jopa kolme kiloisia vonkaleita. Kesikesän aikana sai taas kalasyötillä kuhia ja ankeriaita.

Nykyinen asuntoni on aivan Pyhäjärven rannalla. Mutta täkäläisistä kalavesistä ei kannata puhua samana päivänäkään, kun puhutaan Suvannosta tai Vpl. Pyhäjärvestä.

E. Leinonen

☆☆☆

Sakkolan pitäjäjuhla 2. 8. -64

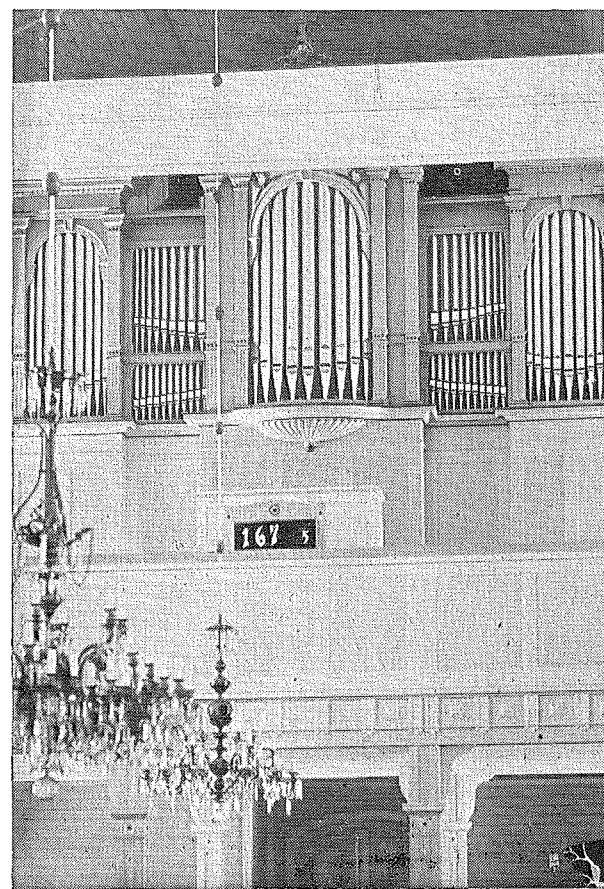
Kutsumme kaikkia sakkolalaisia heimojuhlaamme tänne Ruovedelle. Ohjelma tulee olemaan lyhyt, mutta yritämme kuitenkin siinä tavoittaa oikean karjalaisen hengen.

Juhlasaarnan Ruoveden kirkossa kello 10.00 alkavassa jumalanpalveluksessa pitää tuomiorovasti Eino Sares. Ennen eri muistomerkkeille laskettavia seppeleitä puhuu maisteri Pertti Paavilainen.

Ruoveden Yhteiskoulussa kello 14.00 alkavan pääjuhlan avaa mv. Uuno Pulakka ja juhlapuheen pitää maisteri päätoimittaja Pentti Pulakka.

Palaamme juhliimme lähemmin Suvannon-Seudun elokuun numerossa.

Kun Sakkolan kirkkoon hankittiin ensimmäiset urut

Sakkolan kirkon uudet urut.

Hämeenkyrössä asuu nykyisin Juho Virkki. Hän täyttää kohta 72 vuotta. Varhaisemman lapsuutensa hän vietti Sakkolan Haidermaassa. Hänen isoisänsä, "äijän-sä" kertoi olleensa kuljettamassa ensimmäisiä urkuja Sakkolan kirkkoon. Tästä historiallisesta tapahtumasta kertoi "äijä" seuraavalla tavalla:

Urut tuotiin Pietarista niinkuin kaikki muukin siihen aikaan. Matkaan lähdettiin kolmella hevosella. Sakkolan kirkolta liittyi matkaan neljäskin mies, joka oli jonkunlainen matkan johtaja. Hänen huolettavinaan olivat myös rahat, mahdollisesti urkujen hinta. Rahaa oli neljä säkkillistä. Nämä olivat painavia säkkejä ja sisälsivät pientä kuparirahaa, ehkä kolehtirahoja tai sitten muuten pienissä erissä koottuja. Kun Virkillä oli

paras hevonen niin nostettiin rahasäkit hänen rekeensä ja siihen asettui vielä rahojen hoitajakin. Kun Sudenhännässä, Petäjärvellä ym. oli suuria mäkiä, rupesi Virkin hevonen väsymään ja jäämään toisista, joilla ei ollut mitään kuormaa. Ei ollut muuta neuvoa kuin sijoittaa rahasäkit siten että jokaiselle hevoselle tuli suunnilleen samanpainoinen kuorma. Tämän jälkeen rupesi matka sujumaan paremmin ja aikanaan päästiin perille Pietariin. Ajettiin johonkin talon pihaan, kannettiin rahasäkit sisälle ja sinne meni rahojen hoitajakin. Ajomiehet riisuivat hevosensa ja pääsivät sisälle hekin sajalasin ääreen ja olihan siellä tarjolla väkevempiäkin aineita. Se iltapäivä ja osa seuraavastakin kuului rahojen lukemisessa. Päivä oli jo pitkälle kulunut kun päästiin

kuormia tekemään. Kuormausta olikin nopeaa ja helppoa. Urut olivat pakattu valmiisiin laatikkoihin, jotka vain nostettiin rekiin. Urkukuorma olikin paljon keveämpi kuin rahakuorma, joka oli sijoitettu Sakkolassa Virkin hevosien vedettäväksi. Kolmen hevosien kuormassa nämä urut sitten kuljetettiin Sakkolaan. Matkaan kuului aikaa viisi vuorokautta.

Sakkolan Historian tietojen mukaan hankittiin Sakkolan kirkkoon urut 1845 ja on ne rakentanut Julius Buckhard, niissä oli yhdeksän äänikertaa. 1911—13 tehtyjen korjausten yhteydessä asennettiin kirkkoon uudet kaksikymmentä äänikertaiset urut. Entiset vietiin säilöön kellotornin alaosaan, jossa lie ollut muitakin kirkosta poistettuja esineitä. Nämä kaikki tuhoutuivat talvisodassa kellotapulien mukana.

Juho Virkin isoisä on hyvinkin saattanut olla näitä urkuja kuljettamassa joten niiden kuljetus ja maksu on käynyt tarinassa kerrotulla tavalla. Urkujen asentamisesta ja kokeilemisesta ei tarina tiedä mitään. Otaksuttavasti on kuitenkin tehtaan edustaja ollut nämä työt tekemässä.

LAPSUUDENMUISTOJA HAITERMAAN KYLÄSTÄ

Käytin tilaisuutta hyväkseni ja kyselin Virkin Juholta että minkälaista oli elämä siihen aikaan kun hän alkoi muistaa maailman meinoa?

Yksinkertaista, köyhää ja vaatimatonta oli silloin elämä nykyajan mittapuulla katsottuna. Öljylamppuja oli muutamia kylässä, mutta niitä ei käytetty paljon kuin jouluna. Öljy kun maksoi rahaa, minkä saanti oli vaikeaa. Pärettä poltettiin. Minäkin olen vieressä pärettä näyttämässä kun isä teki talvisin rekiä. Lähellä oli savi-

potti mihin pärettä niistettiin. Puoliksi poltetulla päretikulla vedettiin viiva kun merkittiin esim. kaplaan reiän paikka.

Muistatko mitään sen ajan ruokameiningistä?

Yksinkertaista oli silloin ruokaakin. Kun oli ostettu seltiä niin säilytettiin niiden päät ja kuivatettiin lämpimässä uunissa. Näin kuivattuina ne säilyivät pitemmänkin ajan. Syömään käydessä asetettiin sillinpää pöydälle ja puukonpäällä se hierottiin hienoksi, siihen kastettiin leipää ja ryypättiin kapasta harmaanta päälle. Jos kuka oli saanut suolatuksi särkiä talveksi, olikin se jo hyvää särvintä.

Olitko paimenessa?

Olinhan minä. Syyskesällä kun alkoi äpäre kasvaa jouduimme jo nuorina veljeni kanssa Voloskan niityille paimeneen. Kerran tapasimme siellä naapurin pojan, joka myös paimensi omia lehmiään. Meistä oli mukavaa olla yhdessä kun siinä niityn laidassa oli pieni kojukin mihin ei satanut. "Aja sinäkin lehmäsi meidän niitylle, niin saamme olla täällä". Näin tehtiinkin. Ei meistä kukaan käsitänyt ettei sellainen ollut sopivaa. Kun tulimme illalla kotiin niin kerroin äidille että naapurin lehmätkin olivat meidän niityssä. Seurauksena oli selkäsauna.

Kerran äiti laittoi minut ja Kaarlo-veljeni katajoita hakemaan Suvannon rannasta. Astiat kun silloin pestiin katajavedellä. Me nimme samalla rantaan katsomaan Suvantoa. Siellä oli samanikäinen poika Kuisman Topi, joka köytteli vitsoilla yhteen ajopuita ja rakensi lautaa. Me kävimme avuksi ja pian olikin kopukka valmiina. Löysimme sieltä vanhan rautakattilan, teimme siihen tulen ja nostimme lautalle. Olimme nähneet kuinka höyrylaiva Ellida kulki ohitse savua tupruttaen. Työnsimme lau-

tan veteen ja olimme hyvilläämme että nyt höyry kuljettaa meitäkin. Kuljettihan se. Kun vähän ajan kuluttua katsoimme lautan viereen veteen ei pohjaa näkynyt missään. Olimme joutuneet "vonkalle" syvään veteen. Hätä tuli käteen. Uida emme osanneet eikä meillä ollut minkäänlaista melaa taikka laudan pätäkääkään mukanamme. Keksimme sitten keinon että rupe-simme lautalle mahалlemme ja käsilläimme meloimme rantaa kohti. Kun sitten pohja alkoi näkyä hypäsimme kiireesti veteen ja maalle. Oli jo myöhä kun jouduimme kotiin. Äidin mielestä olimme jälleen viipyneet liian kauan. Selkäsauna tuli siitäkin reissusta.

Sitten perustettiin Viiksanlahteen kansakoulu ja me saman Topin kanssa jouduimme kouluun silloin kun se toimi ensimmäistä vuottaan. Koulu oli Karvasen talossa ja opettajana oli August Jaska. Rihvelitaulut olivat silloin käytössä, mutta oli meillä muistaakseni kaksi vihkoakin, kirjoitus- ja laskuvihko. Oppikirjoista muistan Katekismuksen, Lasten Raamatun ja Maamme-kirjan. Opetus jäi niin mieleen että vielä nytkin, kuudenkymmenen vuoden kuluttua muistan ulkoa vielä monta lukua Maamme-kirjasta, vaikka en ole niitä sen jälkeen lukenut. Kun matka kouluun oli pitkä, yhdeksän kilometriä, niin asuimme tavallisesti viikon koulun lähellä olevalla Hynnän Jaakolla. Talon emäntä oli tätimme. Veimme maanantaina evääksi ison "omenalohkopiirakan" siinä sitä riittikin syömistä viikoksi pienelle pojalle. Joskus talvella, hyvien kelien aikana hiihtelimme Topi ja minä kotiin joka iltä.

Koulunkäyntini jäikin tähän yhteen talveen sillä muutimme pois Haitermaasta Pyhäjärvelle ja siellä olivat olosuhteet toisenlaiset.

Vesilahden Karjalaisten

vuosikokous pidettiin Heikki Hatakalla. Arki-illasta huolimatta oli ennätysmäärä seuran jäseniä saapunut keskustelemaan ja päättämään seuran toiminnasta.

Kokouksen aluksi laulettiin Karjalaisten laulu. Kokouksen avauksen suoritti Yrjö Raaska, todeten hyvän yhteistoiminnan vallinneen seuran keskuudessa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin talousneuvos Heikki Paavilainen ja pöytäkirjan kirjoitti seuran sihteeri Viktor Ryyppö, joka myös esitti seuran vuosikertomuksen edelliseltä vuodelta. Seuran toiminta oli jatkunut edellistä vuotta hiukan vilkkaampana. Eino Teräväinen esitti tilit. Seuran taloudellinen tila on kohtalaisen tyydyttävä. Tilit hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus. Erovuoraiset johtokunnan jäsenet Hilja Ryyppö, Jaakko Valkonen, Tauno Kiiski ja Kauko Virolainen valittiin uudelleen. Edustajiksi Karjalan Liiton kokoukseen valittiin Asta Valkonen, Kauko Virolainen ja Vilho Kurikka. Karjalaseurojen Tampereen piirin kokoukseen Laina Nuora, Eino Teräväinen ja Yrjö Raaska. Jäsenmaksuksi määrättiin yksi markka.

Keskusteltiin kesäisen retken järjestämisestä jollakin vesireitillä, joka jätettiin johtokunnan lähemmin järjestettäväksi. Päätettiin lähettää ainakin lippuvartio Karjalan Liiton kesäjuhliin Lappeenrantaan.

Vuosikokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa johtokunta valitsi puheenjohtajaksi Yrjö Raaskan, varapuheenjohtajaksi Viljo Kurikan, sihteeriksi Viktor Ryyppön ja rahastonhoitajaksi Eino Teräväisen.

KUMMILASSA

Tässä päivänä muutamana kailautui muistini lokeroista esiin lapsuusaikojeni kauniimpia kuvia ja elämyksiä. Niitä sain viettää kummilassa, joita aikoja nytkin vielä niin mielelläni muistelen.

Kummeikseni olin saanut Anna-Mari ja Mikko Kallosen. Viime mainittu oli lautamies ja muissakin kunnan viroissa, hän oli usein pois kotoa, joten mieskummistani en voi paljoa kertoa.

He asuivat Lapinlahden Loposenmäellä, suuren peltoaukean laidassa olivat melko uudet rakennukset. Asuinrakennus vaaleaksi maalattu pitkäomainen, navetta vieläkin uudempi, joka antoi koko rakennusryhmälle komeutta. Pihas-ta oli hyvä näkyvyys myös siintävälle Suvannolle noin puoli kilometriä rinnettä alas, joka kasvoi havumetsää. Siellä Suvanto siinteli joskus peilityynenä ja syvänsinisenä, kunnes länsituuli sai sen rauhottomasti liikehtimään ja nostamaan vaahtopäitä.

Naiskummistani Anna-Marista on minun helppo kertoa. Hänessä oli jotakin sellaista hyvää, joka tekee lapsen olon niin kotoisen viihtyisäksi siellä kummilassa. Siksi matka sinne piti tehdä niin usein.

Kotini oli Lapinlahden Hennonmäellä ja matkaa oli vajaat kaksi kilometriä, pitkältä tuntui tuo matka lapsen astella, mutta aina vaan teki mieleni kummilaan. Olihan siellä sellainen kukkokin, joka mu-ni joka aamu tyynyn alle — tosin vain aapiskukko. Se ei pettänyt koskaan, olihan se ruokittu hy-vyyden kultajyvillä. Ihmettelin aina aamulla kun ei koskaan kuul-lut mitään, sen vain totesin että kukko oli muninut, milloin karameillin, milloin keitetyn munan, milloin pienen rahasumman ja kai-

kenlaista, joka sai lapsen mielen niin hyväksi.

Viivyttyäni siellä joskus viikonkin, sai tehdä "talostuvan" vanhan perunakellarin päälle, josta ovi oli jo vanhuuttaan lahonnut pois. Yön aikana oli joskus ristihämähäkki kutonut komean verkon aukon suojaksi, itse piiloutunut johonkin kulmaan. Kauan katselin taideteosta. Tarvittiin rohkeutta aika annos kun uskaltautui sen rikkomaan, että sai taas jatkaa talosilla oloa.

Kalareissu Suvannolla

Oli lämmin jo ilma ja kuulakka niin, kun aamulla kalalle mentiin. Suvanto järvi se siinteli siin. Yön kosteus maasta viel henkii.

Lintukin lauloi rantapuussa kun vene vesille vieri. Naapuri souteli lahden suussa, Kupunarua kerälle kieri.

Kummeistani, joista olen ihan lyhyesti kertonut, on mieskummi jo siirtynyt ajan rajan tuolle puolen. Anna-Mari, naiskummini, joka rakkaudella on hoitanut kodin kuin kumminkin tehtäviä, viettää elämänsä ehtoota Ruovedellä poikansa Väinö perheen luona. Olen nähnyt hänet aina sattumalta silloin tällöin. Hänen äänessään on vielä sama kaunis sointi ja hymyssä herttaisuutta. Jos tämä kirjoitus saavuttaa hänet, olkoon hän tervehditty. Kiitollisuudella mielihyvällä aina muistan niitä aikoja, joita sain viettää kummilassa.

Tuomaan tytär

Veneen keulassa laine jo liplatti. Aamuaurinko taivaalla siinsi. Vedenpinta niin ihmeen kirkkaasti, siinä silmien eessä kiilsi.

Airon hankaimet hiljaa narisi, siima vedestä verkalleen nousi. Kalat veneen pohjalla poukkoili. Kotirantoja pitkin kun sousti.

Huokaisten katseensa taivaalle loi, kalamies kun koppansa sulki. Rantapellot ne vierellä vihannoi, kotiin polkua pitkin kun kulki.

B. Koivumäki

Sai vaivat palkakseen

Kerron tässä nyt yhden tosita-
pahtuman vaihteen vuoksi, kun en
osaa kunnollisia valheita keksiä.
Poika oli korkeassa virassa Helsin-
gissä ja kirjoitti isälleen että hän
tulee kotiin kesälomaa viettämään.
Kirjeessä oli päivämäärä ja kellon-
aikakin tarkasti ilmoitettu, milloin
hän saapuu Haitermaan asemalle
junassa matkustaen. Hän pyysi
isää hevoskyydillä hakemaan, kun
siihen aikaan ei ollut vielä monta
autoa koko Sakkolan pitäjässä,
eikä linja-autoista puhuttakaan.

Koitti sitten aikanaan se päivä
jolloin isäukko lähti hevosella ha-
kemaan poikaansa kotiin. Aikaa
tuli otettua viittätoista kilometriä
varten riittävästi, ettei tarvinnut
tuskailia aina kiireen kanssa. Saa-
vuttuaan Haitermaan asemalle kat-
sosi isä aseman kelloa ja se näytti
että odottamisen aikaa on liian pal-
jon junan tuloon saakka. Kyyti-
mies keksi hyvän tempun. Tässä
ehdiikin hakemaan poikaa yhtä
asemaväliä kauempaa, siis Noiter-
maan asemalle. Säästäähän siinä
jonkun verran kyytimaksujakin, tuu-
maili isä. Ei siinä sen enempää
ajateltu, hummalle kärriin vaan.
Aikaakin oli kylliksi ajaa tämä
kymmenen kilometriä Noitermaa-
han. Isä hyräili tyytyväisenä
ajaessaan, kun matka näytti on-
nistuvan kaikin puolin hyvin. Koh-
ta alkoi näkyä Noitermaan asema,
mutta siellä se tulla porhalsi jo
junakin. Nyt tulikin vähän kiire,
joten täytyi ottaa hummalla vähän
loppukiriä. Asemalle ehti kuiten-
kin junan kanssa jokseenkin sa-
maan aikaan. Nyt ei ollut aikaa
enää tuhlat niinkuin alkumatkas-
ta, eikä ehtinyt etsiä edes hevoselle
puomia, johon olisi sen sitonut.

Hän käänsi vain hevosen tien vie-
reen ja heitti heinätukon eteen.
Kyllä se siinä sen ajan seisoo kun
käyn hakemassa poikani vaunusta,
ajatteli isä ja lähti kiireesti aseman
laiturille. Matkustajia alkoi pur-
kautua vaunuista pois, mutta ei
tässä joukossa ollutkaan vielä poi-
kaa, jota hän oli tullut hakemaan.
nyt täytyi painua vaunuun etsi-
mään, mutta siinä olikin touhua
kun piti kulkea vaunusta toiseen
ja katsoa tarkasti kaikki matkusta-
jat. Viimein oli ilo suuri kun löy-
tyi oma poikakin. Siinä käteltiin
ja kyseltiin kuulumisia puolin ja
toisin. Juohtui kuitenkin isälle
mieleen sekin että hevonen on tuos-
sa asemalla tien puolella ja hän
sanoi pojalleen: "Eiköhän lähdetä
tästä hiljalleen hevosen luo niin
päästään ajelemaan kotiin päin".
Joutui se mieleen junallekin ja se-
kin alkoi hokea: "Matkan tekkoon,
matkan tekkoon". Ei siinä kauan
tarvinnut sadatella ja korvan juur-
ta raapia kun oltiin Haitermaan
asemalla. Nyt täytyi lähteä hake-
maan hevosta Noitermaasta. "Var-
tuhun vähän aikaa, ei tätä kym-
mentä kilometriä kauvan kävele",
lohdutti isä poikaansa ja lähti oi-
kein kilpamarssia painelemaan.
Yritti hän välillä pistää hölkkä-
juoksuakin ettei kyydittävällä tulisi
ikävä odottaessaan. Vaikka hän
koetti kiirehtiä niin aikaa siinä
meni ennenkuin kävelen ja juos-
ten pääsi toisen kerran Noitermaan
asemalle. Odottikohan se hevonen
isäntäänsä? Eipä se malttanut-
kaan seisoa paikoillaan kun heinät
olivat loppuneet. Hevonen kään-
tyi ympäri ja suuntasi kulkunsa
oikotietä kotia kohti.

Tarkasteltuaan jälkiä, missä he-
vonen oli ollut ja mihin se oli läh-
tenyt, olikin helppo tehdä asiasta
oikea johtopäätös. Nyt oli aihetta
raapia taas korvan juurta. Tuntui
siltä kuin olisi ollut legioona täitä
kutittamassa päätä, kun tuskan
hiessä täytyi tavoittaa hevosta

kiinni, että joutuisi Haitermaan
asemalle, jossa poika odotteli kyy-
tiä. Mutta poika olikin jo saanut
pikkuautolla kyydin kotiin. He-
vonenkin tuli jo itseksensä kotiin,
mutta isäntä viipyi vielä kauan
matkallaan vielä senkin jälkeen.
Niitä kilometrejä kun tuli talsit-
tavaksi niin ylen paljon vanhalle
miehelle.

Matka onnistui kuitenkin verrat-
tain hyvin, sillä kaikki pääsivät
aikanaan kotiin.

Matti Viskari

Sil on sukunimi suu ympäril,
sanotaa Partasista.

☆☆☆

Viisaammat valkassaa ensin, sa-
no Naskalin Väinö kun ihmeteltiin
ettei hänellä ollut harmaita hiuk-
sia 60 ikävuodesta huolimatta.

☆☆☆

Se katsuo kaivo paikkaa, sano-
taan torkkuvasta.

Petä- järveläiset!

Saapukaa taas kyläkuntamme
juhlaan, muistojen juhlaan Ve-
silahden Nuorisoseuran talolle
5. päivänä heinäk. 1964 klo 13.

Kaikki, joita tilaisuus kiinnos-
taa – tervetuloa!

Petäjärven Nuorisoseura

ARVANNOSTO

Toivottavasti ei nykykirjallisuus
ole päässyt alentamaan meidän
siirtolaisten käsitystä vapaustaiste-
luidemme merkityksestä. Siksi
haluan kertoa tapauksen erästä
valkoiseen armeijaan ottotavasta.

Oli helmikuun ensipäivät v. 1918.
Kotikylämme miehiä alkoi kokoon-
tua eräänä pakkasaamuna kohta
alkaville kinkereille kotini piha-
piiriin. Joukossa oli nuoria mie-
hieä ja poikia tavallista runsaam-
min, sillä muina vuosina kauem-
pana olevat metsätyöt olivat ai-
heuttaneet mieshukkaa kylänluku-
silla.

Kyliä olivat kiertäneet viestit
Viipurin tapahtumista Pietisen
tehtaalla, Venäjänsaaren retkestä
ja Kämärän taistelusta sekä Vuok-
sen rintaman syntymisestä Antrean
seuduille. Venäjänsaarelaiset oli
laskettu muutaman päivän lomalle
kehoituksella, että he kokoaisivat
kotiseuduiltaan mahdollisimman
paljon vapaaehtoisia ja aseita ve-
nälaisten sotilaiden ja punakaartin
etenemisen pysäyttämiseksi Kar-
jalan suunnalla. Miehet olivat va-
kavat ja ajatukset askaroivat itse-
näisen Suomen luomisen vaikeuk-
sissa.

Kyläosastomme oli saanut suo-
jeluskunnalta Suokkaan Pietarista
ostamia kivääreitä yhdeksän kap-
paletta, mutta kenelle nämä an-
netaan ja kuka kelpuutetaan rin-
tamamieheksi, siinä oli kysymys,
joka oli pikaisesti päätettävä että
kerkiäisi Kiviniemestä lähtevään
ensimmäiseen junaan, koska val-
koinen armeija tarvitsi kiireesti
täydennystä.

Itsenäisissä valtioissa ja norma-
lioloissa määrää asevelvollisuuslaki
asemien otto- ja kouluutusta-
van, mutta Suomen Suuriruhti-
naamaan sotaväki oli hajoitettu
ja kansa kapinoi venäläisten ase-
velvollisuuskutsuntoja vastaan, jo-

ten ko. ryhmän kokoonpanossa täy-
tyi käyttää omia menettelytapoja.
Kylässämme oli noin 20—30 kivää-
riä kädessään pitänyttä miestä,
jotka sitä olivat Sk. harjoituksissa
saaneet ehkä käsitelläkin, lisäksi
oli 60—70 reservi-ässä tai sitä nuo-
rempaa taisteluhaluista isänmaan
ystävää, joten oli suoritettava ar-
vannosto vanhan tavan mukaan,
mutta aivan päinvastaisessa mie-
lessä kuin Venäjän reservijoukkoi-
hin, johon ei olisi haluttu, mutta
nyt teki jokaisen mieli noita en-
simmäisiä numeroita.

Mutta Luojan kiitos, jo silloin
löytyi taktikkoja, jotka sanoivat
painavan mielipiteensä arvannos-
toa vastaan. Sehän on vain arpaa.
Paremmat perusteet ja ominaisuu-
det pitää olla miehellä, jolle täl-
lainen hyvä ase ja kylän edustus-
tehtävä annetaan. Siksi on suori-
tettava koe ampumakilpailuna
tarkimpien ampujien selvillesaami-
seksi. Pyrkijät asetettiin riviin ja
annettiin kolme panosta joka mie-
helle, ammuttiin samalla kivää-
rillä samaan tauluun.

Ensimmäisellä laukauksella käy-
tettiin tauluna Maakansan sivua,
joka oli kiinnitetty noin 80 m
päässä olevan riien seinään. Ku-
ka osui siihen siirtyi toiseen ri-
viin. Kun näitä tarkka-ampujia
oli parikymmentä, täytyi suorittaa
toinen karsinta. Nyt kiinnitettiin
samaa paikkaan Pellervon lehti
ja jännitys alkoi kohota huippuun-
sa. Kenestä tulee sotilas ja kuka
tarkkaa noin pieneen maaliin. Jo
ensimmäisellä laukauksella tuli
neljä ja loput uusinnan perusteel-
la. Näin oli valkoisen armeijan
I rykmentin I pataljoonan I kom-
panian 3 joukkueen 4 ryhmä (ryh-
mä Virolainen) perustettu harvi-
naisen kutsunnan perusteella. Li-
kekanallepano tapahtui heti. Har-
maapä rovestimme toivotti onnea

matkalle ja antoi vapauden kinke-
reistä kun isänmaa teitä kiireesti
tarvitsee.

Vähän pettyneinä aseiden puut-
teessa jäi suuri joukko miehiä
rannalle. Moni lohdutti kovaa
kohtaloaan sillä, ettei siellä tuota
riihä isompaa vihollistakaan taida
tavata, kun ei siihenkään osunut.

Evakko

Karjalaista kansaa

Oli meitä miestä, naista —
katras kansaa karjalaista —
illalla ilonpidossa,
tarinointituokiossa.
Silti emme laumana lamoille,
holtitoinna huojuelle,
vaan omin ottehin asumme,
omin toimin touhuamme —
heimon vierahan välissä.
Oudon kansan katsellessa,
onko mieltä meiningeissä,
taitoa talonpidossa.

Ennakolta lie evakot
alhaiseksi arvioitu —
toisenluokan luomistyöksi
ja kaiken varan vaivaisiksi.
Mutta muuttui mielipide
ja arvio ajanmukana
kun sijoittuivat siirtolaiset
olinpaikoilleen omille.
Nopeasti nousi kunto
pellon pahoinkin pidellyn,
nousi notkon reunamalle
koti — monasti korea.
Eduksensa erottui se
maisemassa muuttuneessa.

Kohta isotkin isännät,
moni pamppu paikallinen,
mitkä meille murjottivat
ja vain hattupäässä haastelivat,
saivat jo sävelen toisen,
soinnun suojelemaan sanoihin
tavatessa tanhuvilla —
jopa tiellä tervehtivät!

Näin on kansan karjalaisen
kohtalo kohentunutta
ja tasa-arvoisuus tavattu
uusilla asuinsijoilla.

Kirj. S. Ollikainen

Punkalaitumen Karjalaisten kokous

Vuosikokous oli 8. 3. 1964 Punkalaitumella Antti Lankisella. Kun oli nautittu talon emännä tarjoamat kahvit aloitettiin kokous laulamalla yhteisesti Karjalaisten laulu. Kokouksen avasi seuran puheenjohtaja Albert Nihti, joka valittiin myös kokouksen puheenjohtajaksi. Vuosikertomuksen esitti sihteeri Juho Kuparinen. Kertomus hyväksyttiin kiitosmaininnalla. Seuran tilit esitti rahastonhoitaja Reino Pitkänen. Tilit hyväksyttiin myös ja myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus. Jäsenmaksu koroitettiin yhdeksi mar-

kaksi. Käsiteltiin johtokunnan laatima tulo- ja menoarvio, joka päättyi 210 markkaan, mikä myös hyväksyttiin. Toimintasuunnitelmaan otettiin seuraavaa. Tarinakerhoja pidetään kaksi kertaa kuukaudessa sekä syksyllä evakkotai-paleen 20 vuotismuistojuhla ja perinteellinen kuusijuhla.

Leningradiin tehdään yhteinen seuramatka ja jos mahdollista, käydään entisessä kotipitäjässä Kannaksella. Ennakkoi- moitukset olisi tehtävä 15. 4. -64 mennessä seuran johtokunnan jäsenille.

Ilmapallosta paloruiskuun

Syyskesällä 1904 lähti Venäjältä Pietarin eteläpuolelta Volagodskan kentältä kahden nuoren venäläisen miehen ollessa matkustajana ja ohjaajana, ylös ilmapallo. Palloa ei tietenkään voinut ohjata vaan kulki se tuulen mukana. Niin lähti tämäkin yli Pietarin Suomea kohti. Mutta näillä lentäjillä ei ollut onnea, sillä pallo alkoi laskeutua jo noin 90—100 km matkan jälkeen.

Petäjäjärven kyläläiset näkivät ilta-auringossa keltaisen suuren pallon, jonka kondoolista roikkui köysi ja siinä ankkurintapainen, mikä haroi puissa ja pensaissa kunnes sai jostakin pitävän otteen. Pallo alkoi laskeutua alas Petäjäjärven Rautnotko nimiselle paikalle. Sen taltuttaminen ei ollut vielä helppoa, sillä se tempoi kovasti. Kun kaasu sitten oli virrannut pois, rauhoittui pallo isoksi leiväksi aholle. Pallosta virtaava kaasu oli pahanhajuista ja tulenarkaa, joten tupakointi sen lähellä oli vaarallista.

Mikko-setä oli venäjänkielentaitoinen. Hän toimi tulkkina ja neu-

voi että kaasu saadaan pallosta pois painelemalla varovaisesti käsin. Jussila Liisa ei malttanut tehdä niin vaan sotki jaloin, jolloin hauraaseen palloon tuli ylimääräisiä reikiä. Eräs kehoitti häntä menemään pallon sisälle, mutta sinne hän ei mennyt.

Kun pallo oli saatu lopullisesti tyhjäksi, joka kesti kotvan aikaa, kasattiin se mahdollisimman pienen tilaan että olisi helppo kuljettaa. Lentäjät kiittivät avusta ja antoivat viisi ruplaa käytettäväksi kyläkunnan hyväksi. Mikko-setä vei lentäjät kaikkine laitteineen Pietariin ja kehui että olivat "louh- kia" miehiä.

Nyt tuli kysymys siitä että mihin nämä viisi ruplaa käytetään että siitä olisi kaikille hyötyä ja että se vaikuttaisi mahdollisimman kauan koko kylän hyväksi. Pohdinnan jälkeen päätettiin ostaa paloruisku, joka on tarpeellinen kun sellaista ei ennestään ollut.

Paloruisku oli hyvään tarpeeseen monessa tulipalossa jälkeenpäin.

Matti Ville

Erovuoroiset johtokunnan jäsenet, Juho Kuparinen, Reino Pitkänen ja Toivo Ukkonen valittiin uudelleen, sekä uudeksi jäseneksi opettaja Keijo Kekki. Tilintarkastajiksi valittiin Viljami Pylkäs ja Jalmari Nousiainen, varalle Toivo Seppä ja Viljo Lemmetti. Huvi- ja urheiluheilutoimikuntaan valittiin kaikki entiset jäsenet uudelleen. Ravintolatoimikuntaan sekä raitius- ja nuorisotyöjaostoon tulivat myös entiset jäsenet. Järjestysmiehiksi valittiin Iivari Laulajainen, Erkki Pärssinen, Eino Kinnari, Väinö Rastas ja Toivo Ukkonen. Jäsenkerääjiksi Onni Koironen, Anna-Liisa Lamppu, Viljam Rastas, Arvi Ollikainen, Niilo Kupana, Väinö Saksanen, Toivo Seppä, Väinö Ratas ja Toivo Ukkonen. Korkka, Alpo Kuparinen, Soini Patja, Viljami Pylkäs, Viljo Nalli, Helmi Ankinen ja Jouko Pulakka. Edustajaksi Karjalan Liiton kokouksiin valittiin Albert Nihti ja Varsinais-Suomen Karjalaisseura- piirin kokouksiin valittiin Selma Seppä ja Reino Pitkänen. Seuraa koskevat ilmoitukset päätettiin julkaista paikallisessa pitäjälehdessä ja tarpeen mukaan Karjalassa sekä Suvannon Seudussa.

Kokouksen päätettyä tarjosi emäntä vielä lähtökahvit kokouksen osanottajille, tästä vieraanvairaisuudesta seuran johtokunta lausuu talon isäntäväelle parhaat kiitokset.

A. Nihti

☆☆☆

Siint sie tunnet tuhma naise: ku se tuppoo tulluo, auvvoa ouvvi ai vo paljo.

☆☆☆

Ei se uo mitteä jos kenkä hie- ruo, mut se on surkijoa ko sukka puristoa.

Sakkolalaiset sotainvalidit koolla Tampereella

Suovanto-Säätiö oli kutsunut sakkolalaisia sotainvalideja yhteisen tilaisuuteen ravintola Tuotantoon Tampereelle. Kutsu oli julkaistu mm. Suvannon-Seudussa eikä se ollut henkilökohtainen, koska säätiöllä ei ollut tietoja tällaisten henkilöiden osoitteista. Tilaisuuteen oli saapunut muutamia henkilöitä jopa Jyväskylästä saakka.

Alkukahvin jälkeen piti tervehdyspuheen säätiön asiamies sähkötekniikko Yrjö Raaska. Suvanto-Säätiö, jonka varat ovat koostuneet pääasiassa entisten Sakkolas- sa toimineitten yhtymien jäämistöistä ja muista lahjoituksista, käyttää rahastojensa korkotuoton pääasiassa opintoavustuksiin sääntöjensä mukaan. Säätiö on jakanut näitä avustuksia viisitoistavuotisen olemassaolonsa aikana noin kolme miljoonaa vanhaa markkaa. Viime vuonna jaettiin avustuksia 76 000 vmk 67 opiskelijalle. Lisäksi on säätiö tukenut Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkin pystyttämistä kahdeksan sijoitus- kuntas- alueelle. Säätiön toimesta on pystytetty Lempäälään sakkolalaisen runoilija Aleksanteri Aavan muistopatsas. Lisäksi on säätiö järjestänyt tällaisia yhteisiä tilaisuuksia, joiden toivomme edistävän pitäjämme entisten asukkaiden yhteenkuuluvaisuutta. Tällaisissa pienemmissä puitteissa on parempi tilaisuus keskustella kuin esim. pitäjäjuhlissa, joihin kokoontuu paljon väkeä.

Toimittaja Iivari Karpanmäki se- losti säätiön perustaman lehden Suvannon-Seudun kehitystä ja ta- loutta. Kumminkin esityksen johdosta virisi vilkas keskustelu. Suvanto-Säätiölle annettiin tunnus- tus siitä että se tukemalla nuorten opiskelua tekee työtä tulevaisuu- den hyväksi, sekä järjestämällä

tällaisia tilaisuuksia muistaa myös sitä sukupolvea, joka itse on ollut kokoamassa niitä varoja, joiden varassa säätiö toimii. Myös Suvannon-Seutu-lehti katsottiin tarpeelliseksi hajalle joutuneiden sakkolalaisten yhdyssiteenä ja vanhojen muistojen vaalijana. Toivottiin että eri puolille sakkolalaisten sijoitus- aluetta järjestettäisiin erikoisia yhdysmiehiä, jotka huolehtisivat siitä että kulmakunnan sakkolalaisten kuulumiset saataisiin alka- naan lehteen. He koettaisivat samalla saada lehdelle lisälevikkiä.

Väinö Leppänen esitti muutamia Aleksanteri Aavan runoja, jonka jälkeen laulettiin yhteisesti Karja- lan kunnalla.

Sitten seurasi yhteinen ateria, jonka aikana majuri Toivo Viskari puhui. Talvisodassa puolustivat Sakkolan miehet kirjaimellisesti mia kotikontuun, jatkosodassa he olivat hajaantuneet eri joukko- csastoihin sijoituspaikkakuntansa mukaan. Te olette saaneet pysy- vän muiston noilta ajoilta. Nykyi- sin kuulee monelta taholta sanotta- van että teidän uhrinne on ollut

turha. On kuitenkin varmaa että ellemme olisi päättävästi ase kä- dessä ryhtyneet puolustamaan it- seämme, olisi Suomi hävinnyt maailman kartalta. Nyt me olem- me vielä vapaa kansa kaikkine lai- toksineen. Valtion tapaturmatoi- misto maksaa kaikille sotainvalii- deille ns. elinkorkoa, jonka suu- ruus riippuu vamman laadusta. Samoin suoritetaan kaatuneiden omaisille avustusta, jos kenen ta- looudellinen asema on kovin heik- ko. Sotainvalidien veljesliitto on perustettu ajamaan näiden miesten asioita. Lopuksi puhuja kiitti Su- vannon-Säätiötä siitä, että se on tällä esimerkillisellä tavalla muista- nut sotainvalideja kutsumalla hei- dät tähän yhteiseen tilaisuuteen.

Suvanto-Säätiön valtuuskunnan puheenjohtaja Matti Niippa kiitti säätiön puolesta kaikkia niitä, jot- ka pitkistäkin matkoista huolimatta olivat tilaisuuteen saapuneet.

Väinö Leppänen esitti vielä yk- sinlauluna Laatokan meren randa- mil. Tilaisuudessa vallitsi rattoisa tunnelma ja laulettiin siellä yhtei- sesti ohjelmanumeroiden välillä karjalaisia ja isänmaallisia lauluja.

Ahon reunalta

Petäjärven kyläkuntajuhlaa vietetään taas heinäkuun 5. päivänä Vesilahden nuorisoseuran talolla, niinkuin tässä lehdessä oleva ilmoitus kertoo. Neljä vuotta sitten juhlaa vietettiin vanhojen häiden merkeissä. Käytän tässä sanontaa juhla, vaikka se ulkonaisissa puitteissa ei olisikaan vieraalle katselijalle juhlan veroinen. Kuitenkin se on juhlaa meille petäjärveläisille. En käytä tässä sanontaa entisille, vaan me tahdomme olla sinä päivänä, siinä juhlassa petäjärveläisiä.

Kesäkuun 17. päivänä tuli kulu-neeksi kaksikymmentä vuotta, kun jätimme kotikylämme ja kokoonnumme nyt tämän muiston merkeissä. Lähtö oli jo tiedossa, kylä oli tyhjennetty. Hiljentyntä oli tykkien pauhukin. Siiranmäki, josta oli katkeamaton jylinä kantautunut, oli jätetty. Perääntyvän armeijan marssin äänet kantautuivat vaimeana kylään.

Toiset kylän tyhjennyksestä huolehtineet miehet läksivät yöksi Ämmälän taloihin, josta oli aamulla tarkoitus lähteä matkan tekoon minne, se oli kaikille suuri kysymys. Minä ajattelin viettää viimeisen yönä kotimökissäni, kuunnella siellä hiljaisuudessa alla leviittäytyvän ison niittyaukean öisiä laulajia.

Kun äskettäin siinä naapurin kanssa näitä lähdon aikoja muisteltiin, kertoi hankin herkin korvin kuunnelleensa tuon yön kasteessa tuoksuvan niityn ääniä. Kirjoita sinä joskus tuon salaperäisen yön laulajan esiin tuomia tunteita, hän sanoi.

Tuon ruislinnun ääniä siinä viimeisenä yönä istuen kuuntelin kotikoivujen alla. Nämä koivut olivat jo nähneet miten isoisiäni kerran tämmöisen suvisen yön valje-

tessa oli nuorikkonsa kera ajanut tähän taloon. Heidän poikansa nyt viettää lähtöhetkiään kaikkia näitä aatellen, seuranaan vain pellon nuokkuvat tähkät ja ruislinnun laulu. Tuon yön muisto on omani. Miten kykenisin kertomaan toisille, tämmöinen ahonreunan pakinoitsija suvisen yön tarinoita. Vain ruonilija ne voi esille laulaa.

Kun aamu valkeni, läksin minäkin Syväojan mäeltä, loin vielä viimeisen katseeni yli kylän. Sinne ahon reunalle jäi aurinko paistamaan, siellä nytkin kesä ja juhanus lie.

Viki

☆☆☆

Merkkivuosia

85 vuotta täytti 5. 5. 1964 Heleena Pursiainen os. Hinkkanen. Hän on syntynyt Sakkolan Vilakkalassa. Mentyään naimisiin metsätyöjohtaja Adam Pursiaisen kanssa hän suoritti elämäntehtävänsä Sakkolan Petäjärvellä suuren perheen kasvattajana. Emäntä Pursiainen viettää vanhuudenpäiviään tyttärensä luona Juvalla.

75 vuotta täytti 17. 5. 1964 Pirkkalassa maanviljelijä Manu Pitkänen. Hän on syntynyt Sakkolassa Viiksanlahden kylässä. Nuoruudestaan saakka hän on harjoittanut maanviljelijän ammattia, ensin kotipitäjässään Sakkolassa ja sotien jälkeen Pirkkalassa. Nuoruusvuosinaan oli urheilu hänen mieliharrastuksiaan. Hän oli kotiseudun parhaita yleisurheilijoita, voittaen useana vuonna urheilun kuninkuusottelun ja edusti kotipitäjäänsä voimistelu- ja urheiluseura Jäntevää monissa huomattavissakin kilpailuissa. Hän oli myös mukana kotiseutunsa osuuskassan hal-

lintoelimissä. Maanviljelijä Pitkänen kuuluu nykyisin Tampereen Seudun Osuuskassan hallintoneuvostoon.

70 vuotta täytti 26. 4. 1964 emäntä Amalia Huuska os. Kurikka Punkalaitumella. Hän on kotoisin Sakkolan Röykkylästä.

75 vuotta täytti 24. 4. 1964 Hilma Salmela Ruoveden Väärinmajassa.

60 vuotta täytti Manu Ollikainen Lempäälän Hakkariissa. Hän on kotoisin Sakkolan Ojaniemestä.

60 vuotta täytti 9. 4. 1964 Hanna Holm, os. Jyräs Helsingissä. Hän on kotoisin Sakkolan Hovinkylästä.

60 vuotta täytti Viljam Kiiski Punkalaitumelta, kotoisin Sakkolan Kaarnajoelta.

50 vuotta täytti 3. 5. 1964 maanviljelijä Lauri Laamanen Pirkkalassa. Hän on syntynyt Sakkolan Sipilänmäellä. Sotien jälkeen Laamasten muuton jälkeen Pirkkalaan he saivat haltuunsa Pirkkalan pappilan kantatilan, josta osaansa Lauri Laamanen on erittäin voimaperäisesti viljellyt. Myös karjakantaa on kehitetty joten nyt on tilalla suhteellisen korkeatuotoinen karja, jota hän Hilikka emäntänsä kanssa huolella hoitaa. Hyvän laulutaidon omaavana hän on ollut laulukoroissa mukana jo koti-Karjalassa. Nykyisin kuuluaan hänen jyrävä bassoäänensä Pirkkalan kirkkokuoron riveissä. Hän on ottanut osaa molempiin soitin.

50 vuotta täytti 30. 4. 1964 maanvilj. Kalle Leppänen Tottijärven Jokipohjassa. Syntyisin hän on Sakkolan Hovinkylästä.

50 vuotta täyttää 29. 6. 1964 maanvilj. Matti Nuora Tottijärven Joenpohjassa. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärveltä.

Kuolleita

Helena Pekkanen os. Halonen, kuoli Punkalaitumella 88 vuoden ikäisenä, haudattiin 2. 5. 1964. Hän oli kotoisin Riiskan Tuokonmäeltä.

Tahvo Käppi synt. 25. 12. 1887 Kiviniemessä, kuoli 27. 4. 1964 Viialassa.

Heikki Suokas synt. 25. 4. 1904 Metsäpirtissä, kuoli 34. 4. 1964 Tampereen keskussairaalassa.

Arvo Johannes Sipiläinen synt. 13. 6. 1908 Sakkolassa, 15. 4. 1964 kotonaan Humppilassa.

Vilhelm Nuora synt. 25. 7. 1896 Sakkolassa, kuoli 31. 5. 1964 Tampereen keskussairaalassa. Maanviljelijän ammatin lisäksi toimi Nuora monia vuosikymmeniä poliisina, ennen sotia Sakkolan Petäjärvellä ja sotien jälkeen Lempäälässä.

Emilia Hämmäläinen ent. Koiranen os. Kerminen, synt. 16. 1. 1894 Sakkolassa, kuoli 1. 6. 1964 Alavuuden sairaalassa.

Maanviljelijä Aukusti Aho kuoli 30. 5. 1964 Nokian sairaalassa hiukan yli 80 vuotiaana. Hän on syntynyt Piikkiöstä, mutta asui suurimman osan elämästään Sakkolan Kiviniemessä, jossa hän toimi ahkerana ja esikuvallisena maanviljelijänä. Karjalasta muu-

ton jälkeen hän sai asutustilan Nokian Pinsiöstä, jonka hän myös yhdessä poikansa kanssa raivasi ja rakensi hyvään kuntoon.

☆☆☆

Ylli kertoo

Reissumiehelle sattuu kaikenlaista. Viipurissa oli maatalousnäyttelyt muistaakseni 1925 ja piti hän sitäkin päästä katsomaan. Sovittiin Luukon Matin kanssa että mennään porukalla. Eräänä aamuna aikaisin Matti hakikin minut Kiviniemestä Törö torilta. Muu matkaseurue olikin jo autossa. Ei siinä muuta kuin käännettiin Fordin nokka Viipuriin päin ja matkanteko oli alkanut. Alussa oltiin hyvin hiljaisia eikä kukaan puhunut mitään. Auton perässä istui Petäjärven emäntäkoulun johtaja ja taidettiin vähän arastella häntä. Tunsin hänet kyllä ulkomuodoltaan, mutta hän ei tietenkään tuntenut minua. Niin ajettiin Viipuria kohti, mutta Sudenojalla sattui pysähdys. Autosta puhkesi kumi, kun sitä ruvettiin korjaamaan jouduimme kaikki jaloittelemaan siihen ajoneuvomme ympärille. Emäntäkoulun johtaja katsoi minua pitkään ja päätin siinä esitellä itseni. Minulla oli tapana tehdä se aina perusteellisesti, siihen kuului koko sukuselvitys. En poikennut nytkään vanhasta kaavasta ja esittely kuului näin:

— Issäin ol Sakkolast, äitiin Metsäpirtist. Itse uon syntynt Pyhäjärvel Enkkuva kansakoulul. Rippikoulun uon käynt Sakkola kirkos ja kaik olloa rokotettui. Minnuu sannuot Mati Emeli Yllöks.

Olihan siinä kuulemma Luukon Matilla ollut selvittelemistä jälkeenpäin, mutta nauruksi oli lopulta kaikki mennyt. Tämä johtui siitä etten nuorena ottanut mitään asiaa vakavalta kannalta.

— — —

Nuorena miehenä ollessani teurastelin joskus sikoja syksyllä, jos satuin oleskelemaan kotinurkilla. Kerran Haikaraisen Väinö pyysi tällaiseen tehtävään, lupasin tulla koska aikaakin oli sopivasti.

— Tuon sitten kaverin mukana ja tehdäänkin sitten homma oikein juhlallisesti.

— Miten vain haluat, vastasi Väinö.

Edesmenneen Tauno Tannerin kanssa oltiin paljon yhdessä soitelemassa ja sovittiin että yhdessä mennään nytkin. Laitoimme juhla-vaatteet ylle, kovat kaulukset kaulaan ja mansetit hihansuihin sekä soittovehkeet mukaan. Kun sika oli lavalla ja aloin sitä parturoida niin Tauno soitteli suruvirsiä. Kun sitten kaikki oli valmista niin emäntä keitti kovan tappajaislohon ja musiikki muuttui toiseksi. Kuka ei usko tätä todeksi niin kyskään Väinöltä. Hänen osoitteensa on Halli.

MAASEUTUVÄKI

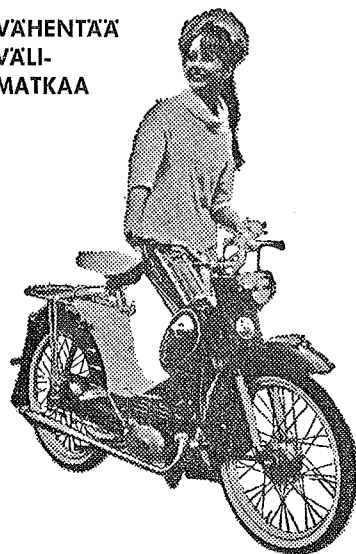

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Säcksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvitessanne luottoa tarpeisiinne. Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Lempäälän Seudun Osuuskassa

Jupiter

VÄHENTÄÄ
VÄLI-
MATKAA

Jupiter-sarjasta löytää jokainen itselleen mieluisan ja käyttövarman ajokin. Kaikki Jupiter-tuotteet – mopedit, skootterit ja polkupyörät – ovat korkealuokkaista laatutyötä ja kuin luodut joustavaan matkantekoon Suomen teillä. Käykääpä tutustumassa laajaan Jupiter-valikoimaamme.

RAUTAOSASTOT JA
MAASEUTUMYYMÄLÄT

Tuotanto

Kesäiset juhlat karjalaisten keskuudessa ovat jälleen alkaneet. 6–7. päivänä kesäkuuta oli Etelä-karjalaisten Nuorisoseurojen Liiton järjestämä Karjalan Maakunta-

TAMPEREEN SEUDUN

OSUUSKASSA

– JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI –

Nyt voimme toimittaa edullisesti

- ▶ PESUKONEET JA LINGOT
- ▶ TALOUSKOJEET
- ▶ TELEVISIOT
- ▶ JÄÄKAAPIT
- ▶ VESIPUMPUT
- ▶ SÄHKÖMOOTTORIT
- ▶ ÖLJYLÄMMITTIMET
- ▶ VALAISIMET

Kaikki paikoilleen asennettuna.

Toimitamme pitempiinkin matkoihin veloitusetta.

Annamme sopivan alennuksen.

KANNATTAA AINAKIN KYSYÄ!

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI
Puh. 78 541

VALKEAKOSKI
Puh. 41 810

juhla uuden rajan äärellä Imatran laajassa kauppalassa. Juhla oli kerännyt jälleen runsaasti väkeä joka puolelta Suomea. Ohjelman-suorittajien joukkokin oli valtava, yli tuhat henkilöä. Pääjuhlassa nähtiin mahtavat voimistelu- ja kansantanssien yhteisesitykset. Myös kuorolaulu ja torvisoitto oli yhteisesityksissä edustettuna. Sakkolan nuorisoseuroista oli juhlassa mukana ainakin Haparaisten, Ylä-Suvannon ja Kiviniemen nuorisoseurat.

Seuraavana sunnuntaina 14. 6. ovat Lappeenrannassa Karjalan Liiton kesäakisat. Myös näissä juhlissa on suuria yhteisesityksiä.

Meidän kannaltamme on tärkein kuitenkin Sakkola-juhla, joka pidetään elokuun 2. päivänä Ruovedellä. Toivomme että sakkolalaiset sankkana joukkona kokoontuvat jälleen Suomen kauneimpaan

Suvannon-Seutu

Suvannon ympäristön kotiseutulehti, ilmestyy 1964 6 kertaa vuodessa. Tilaushinta 3 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat: 1 mk palstam. Vakinaisista ilmoituksista alennus.

Toimituksen ja konttorin osoite: Viiala 4.

Postisiirtotili 47–30 763.

Vastaava toimittaja: Iivari Karpanmäki.

Toimituskunta: Yrjö Raaska, Viktor Ryyppö, Helmi Uosukainen, Matti Riikonen ja Unto Pulakka.

kirkonkylään vanhojen muistojen merkeissä ja tapaamaan entisiä naapureita ja tuttaviaan.